

Притулок «Вальмез 4»

Підтримка біженців у Чехії

Жінки, діти та люди похилого віку особливо страждають від війни. Ми допомагаємо їм освоїтися на новій батьківщині.

Річний звіт Valmez4Shelter 2025: Підтримка біженців з України

Минуло чотири роки з того часу, як Росія напала на Україну. З того часу країну покинули мільйони людей. На початку березня 2022 року ми надіслали першу грошову допомогу друзям у невеликому українському містечку

Валашьке Мезіржічі (Валмез). Наша дружня родина, Яна та Марек Іргл, придбали на ці гроші продукти харчування, матраци та кухонне приладдя для перших біженців. І сьогодні до Валмеза майже щодня прибувають нові біженці. Однак ситуація змінилася. Знайти житло стало складніше, три великі тимчасові притулки у Валмезі практично постійно заповнені. Крім того, восени 2025 року в Празі до влади прийшов уряд, який більше не бачить себе однозначно на боці України у війні проти Росії. Зрештою, економічна ситуація в Чеській Республіці погіршується.

На щастя, змінилася й структура нашої організації: на сьогодні понад 300 зацікавлених осіб отримують наш інформаційний бюлетень, багато з них регулярно роблять пожертви, а деякі навіть щомісяця. Крім того, ми можемо розраховувати на пожертви від церковних громад та внески від фондів.

A Valmez4Shelter може розраховувати на злагожену та надзвичайно мотивовану команду в цьому маленькому містечку. Близько 250 українців регулярно користуються нашими психосоціальними послугами у Валмезі.

Від імені біженців та нашої команди ми щиро дякуємо вам за підтримку і сподіваємося, що й у 2026 році зможемо розраховувати на вас.

Правління Valmez4Shelter

ЗМІСТ

Огляд 2025 року	2
Валашьке Мезіржічі (Валмез) - тут ми працюємо	2
Valmez4Shelter у цифрах	4
Річний звіт за 2025 рік	5
Біженці у Валмезі - портрети біженців Ми потребуємо вашої підтримки і у 2026 році	6
	8

Огляд 2025 року

Влітку 2022 року ми заснували асоціацію Valmez4Shelter («Вальмець як притулок»). Відтоді ми працюємо над трьома основними завданнями: надання екстреної допомоги новоприбулим, психосоціальна підтримка для стабілізації людей у їхній новій ситуації, а також дитячі садки, щоб матері з дітьми дошкільного віку могли працювати.

Валашське Мезіржічі (скорочено Валмез) розташоване на сході Чеської Республіки.

ВАЛМЕЗ – ТУТ МИ ПРАЦЮЄМО

Невелике промислове містечко Валашске Мезіржічі (Валмез) з населенням 22 000 осіб розташоване на сході Чеської Республіки, поблизу кордону з Словаччиною та Польщею. Ще до війни в Чехії працювало багато українців. Тому тут опинилося чимало біженців. У Валмезі 5,5 відсотка населення становлять українські біженці. У Швейцарії українці зі статусом S становлять 0,8 відсотка населення.

8 березня 2025 року

МУЗИКА ТА ТАНЦІ У ДЕНЬ ЖІНОК

8 березня, Міжнародний жіночий день, традиційно відзначається в Україні, як і в усій Східній Європі. Наша команда організувала безкоштовний зал у місті, а Valmez4Shelter виділив 200 франків на їжу та напої. Такі свята є найяскравішими подіями для українських біженців.

10 травня 2025 року

ВЕЛОСИПЕДИ – ЩОБ ВІДКРИТИ ДЛЯ СЕБЕ ОКРЕС

На велосипеді можна чудово досліджувати зелені околиці Вальмеца. Адже діти та підлітки, які щойно приїхали, зазвичай знають лише гуртожиток і школу. Valmez4Shelter має дванадцять велосипедів, на яких щосуботи або щонеділі вирушає група. Наша команда знову привела двоколісні до ладу після довгої зимової перерви.

4 липня 2025

ГОТОВІ ДО ПРИЙОМУ НОВИХ ПРИБУЛЬЦІВ

Майже щодня до Вальмеца прибувають нові люди, яких місту розподіляє центральний центр для біженців. На початку біженці живуть в одному з трьох тимчасових притулків. Якщо знайдеться доступне за ціною житло, кімната в центрі знову звільняється. Але часу на генеральне прибирання міською службою зазвичай не вистачає. Ганна П., родом із Харкова, вже три роки мешкає в гуртожитку «Стадіон». Вона завжди добровільно дбає про те, щоб кімнату. Valmez4Shelter подякував франками та коробкою швейцарських

20 липня 2025

ПІДЛІТКИ МІЖ СОБОЮ

У Чехії літо також було мінливим. Після спекотних тижнів настали сильні дощі. Оскільки за такої погоди важко

Оскільки зустрічатися на відкритому повітрі було неможливо, наша співробітниця Анна Гавриленко подбала про те, щоб українська молодь могла користуватися приміщенням у клубі «Домечек». Вони збиралися там раз на тиждень. Valmez4Shelter щоразу забезпечував напої та закуски, тим самим сприяючи гарному настрою.

24 серпня 2025

ДРУГИЙ БЛАГОДІЙНИЙ КОНЦЕРТ: МУЗИКА ДЛЯ УКРАЇНИ

У неділю, 24 серпня, у День незалежності України, у Меннедорфі відбувся другий благодійний концерт Valmez4Shelter. Українська скрипалька-віртуозка Владислава Лученко та її ансамбль знову порадували публіку висококласною класичною музикою та фольклором. Ми мали змогу привітати 170 гостей та зібрати близько 7000 франків пожертв. У 2026 році знову відбудеться благодійний концерт, а саме 29 серпня у Вінтертурі. У нашому інформаційному бюлетені ми повідомимо вам про деталі.

Перший тиждень вересня 2025 року

ОБІД У СПОРТИВНОМУ ТАБОРІ

У Чехії літні шкільні канікули тривають не п'ять чи шість тижнів, а весь липень і серпень. Зворотний бік медалі: оскільки діти зазвичай

зазвичай харчуються в школі, влітку ці обіди скасовуються. Лише одиниці з українських біженців можуть собі дозволити відпустку. Хоча місто Валмез пропонує різні розважальні заходи, але в деяких випадках обід доводилося приносити з собою. Для багатьох матерів це було занадто дорого: Вони заробляють на конвеєрі в місяць, з яких 480 йдуть на ізація Valmez4Shelter протягом на

простий обід, загалом на суму 350 франків. Крім того, вже першого дня стало зрозуміло, що більшість дітей, які нещодавно прибули до Валмеза, не розуміють інформації та вказівок керівництва. Нам вдалося швидко залучити Юлію як перекладачку.

18-річна українка приїхала до Валмеза одразу після початку війни, зараз навчається на кондитера і також була у відпустці. Valmez4Shelter виплатив їй 100 франків – усі залишилися дуже задоволені.

12 жовтня 2025

НОВИЙ КУРС ДЛЯ НАЙМОЛОДШИХ

Діти віком від чотирьох до восьми років, які живуть у Валмезі, в Україні часто ще не ходили до школи. Вони розмовляють українською і в Валмезі вивчають чеську. Але українська

Вони навчаються писати лише тоді, цьому. Часто матерям, які працюють на повну ставку, бракує для цього часу та енергії. Тому Valmez4Shelter залучив українку Інну Б., яка двічі на тиждень протягом півтори години в ігровій формі навчає дітей української писемності. Це також збільшує шанси сімей на те, щоб після закінчення війни разом із дітьми почати нове життя на батьківщині.

11–13 листопада 2025 року

ВРАЖАЮЧИЙ ВІЗИТ НА ПРОЕКТ

У середині листопада делегація правління зі Швейцарії відвідала проект, провела зустріч із командою та, серед іншого, зустрілася з Йозефом Матохою, секретарем міста Валмез, а також із трьома вчительками, які працюють у Valmez4Shelter на півставки. Крім того, було оглянуто наші два дитячі садки та два притулки, а також проведено бесіди з близько дванадцятьма біженцями. Цей візит допоміг краще ознайомитися з роботою команди, завойовувати довіру органів влади та партнерів, а також підготувати нові проекти. Звіт про візит до проекту ви можете знайти на нашому веб-сайті.

Valmez4Shelter у цифрах

153 СТАРТОВІ КОШТИ ДЛЯ НОВОПРИБУЛИХ

Практично щодня до Вальмеца прибувають нові біженці. Частина з них приїжджає безпосередньо до цього чеського містечка,

бо тут вже живуть їхні родичі чи друзі. Інших направляє сюди регіональний приймальний центр у Вальмезі. Хто має достатньо грошей, той самостійно організовує своє життя і зазвичай лише коротко контактує з нашою командою. Однак частина новоприбулих майже не має заощаджень і не може зорієнтуватися.

Valmez4Shelter надає малозабезпеченим людям стартовий внесок у розмірі, що еквівалентно 150 франкам. Цих коштів вистачає, щоб протягом перших двох тижнів придбати продукти харчування та засоби гігієни. Потім починає надходити соціальна допомога від чеської держави.

Наше «стартове фінансування» документується фотографією паспорта. Крім того, біженці підписують квитанцію. Наша команда реєструє всіх отримувачів допомоги в онлайн-інструменті, щоб виплата допомоги була прозорою та відстежуваною в будь-який час.

3094 КІЛОГРАМИ ДОПОМОГИ

У Вальмезі проживає близько 1200 біженців з України, половина з яких мешкає у тимчасових притулках. Тут їм доводиться

готувати самостійно. Але бракує сковорідок та посуду. Щоб вони не мусили витратити свої мізерні кошти на побутові речі, ми щотижня надсилаємо до Вальмеца кілька пакунків з гуманітарною допомогою. Наше швейцарське представництво розташоване

за два кілометри від німецького кордону. Таким чином, ми користуємося вигідними тарифами на доставку посилок у ЄС і можемо уникнути митних формальностей. Valmez4Shelter бере на себе витрати на доставку посилок. Кухонне приладдя, постільну білизну, махрові рушники та іграшки ми отримуємо у вигляді пожертв.

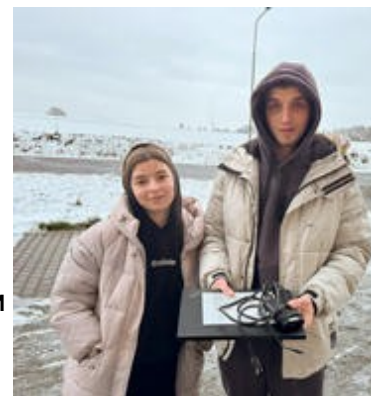
43 НОУТБУКИ, 20 СМАРТФОНІВ, 8 ПЛАНШЕТІВ

Щоб залишатися на зв'язку з родиною в Україні, цифрові пристрої є незамінними. Також для реєстрації на отримання соціальної допомоги в Чехії потрібно лише

Можна зробити онлайн. Часто трапляється, що прилад ламається, або літні люди приходять без цих корисних приладів. Наша команда видає прилади лише вибірково та проти квитанції.

612 УЧНІВ КУХАРСЬКОЇ ШКОЛИ

Щоп'ятниці проводяться кулінарні курси. Під керівництвом одного або двох дорослих група з 10-20 підлітків готує вечерю. Потім всі разом їдять, а після цього прибирають кухню до блиску. У 2025 році Valmez4Shelter взяв на себе витрати на 51 Кулінарні курси, загалом 4304 франки.

1477 СТРИБКІВ У ТЕПЛУ ВОДУ

Вальмез є регіональним центром і має добре розвинену інфраструктуру для дозвілля. Окрім відкритого басейну та ковзанки, тут є привабливий критий басейн із

ярний серед дітей, молоді лчі на тиждень ходимо

купатися групою до дванадцяти осіб. Ми домовилися з оператором про спеціальний тариф.

52 КАВОВЕ СТОЛОВОЩЕ ДЛЯ ЛЮДЕЙ ПОХИЛОГО ВІКУ

Багато людей похилого віку приїхали до Вальмеца самостійно. Наша команда намагається залучити цю вікову групу

у різних заходах: екскурсії по околицях, невеликий подарунок на Різдво та щонедільні зустрічі за кавою та тістечком. Адаже навіть одна чашка чаю в кафе перевищує бюджет багатьох пенсіонерів-біженців. Valmez4Shelter оплачує рахунок, що становить від 65 до 75 франків на тиждень.

Річний звіт за 2025 рік

БАЛАНС	2025	2024	2023
АКТИВИ			
Поштовий рахунок Чехія	0.-	0	29.-
Поштовий рахунок Швейцарія	9 660.-	21 999.-	16 593
Загальні активи	9 660.-	21 999.-	16 622.-
ПАСИВИ			
Власний капітал	21 999	16 622	31 804
Збиток/прибуток	-12 341	5 377	-15 182.-
Сума пасивів	9 658	21 999	16 622
ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ			
ДОХОДИ			
Пожертви приватних осіб	98 461.-	86 003	47 577
Пожертви від організацій	45 010	34 000	35 957
Загальний дохід	143 471	120 003	83 534
ВИТРАТИ			
Витрати на персонал Valmez	64 719	51 667.-	37 096
Невідкладна допомога	39 160	17 491	10 696
Ремонт та матеріальні витрати дитячих садків	316	1 276	11 021
Психосоціальна підтримка	31 037	34 628	30 599
Придбання ноутбуків/мобільних телефонів	4 343.-	3 085.-	5 013.-
Вартість доставки гуманітарної допомоги	5 117.-	3 912	1 099
Адміністрація, реклама	11 120	2 567	3 192
Загальні витрати	155 812	114 626	98 716
Річний результат	-12 341.-	5 377	-15 182.-

2025: молоді біженці, онлайн-реєстрація, супровід на прийом до лікаря

З осені 2025 року українці можуть виїжджати з країни у віці до 22 років, а не до 18, як це було раніше. Це призвело до того, що у Вальмез прибуває багато молодих чоловіків, які прагнуть працювати та підтримувати свої сім'ї в Україні. Однак Valmez4Shelter не надає їм стартових коштів, а лише допомагає, коли це необхідно, надаючи постільну білизну та продукти харчування на перші дні. Така допомога також частіше, ніж раніше, потрібна іншим людям, які перебувають у скрутному становищі. Складними є також численні процеси реєстрації, які біженці повинні проходити онлайн і в яких ми, за потреби, надаємо допомогу (див. останню сторінку). Для цього наша команда працювала додаткові години. Зрештою, значно зросла потреба у перевезенні хворих на медичні прийом - Valmez4Shelter бере на себе витрати на пальне. У 2026 році ми прагнемо досягти фінансової збалансованості та, зокрема, відмовимося від підтримки відпочинку в Хорватії.

Втеча до Вальмеса — портрети біженців

До Вальмеса приїжджають українські біженці різного віку.
З деякими з них ми зустрілися під час візиту в рамках нашого проєкту в листопаді 2025 року.

Ірина, Юлія та Олексій М. – сім'я приїхала до Вальмеза чотири роки тому з Сум і добре тут облаштувалася.

Майбутня кондитерка, енергійна помічниця

Насправді Олексій М. (42) хотів приїхати до Валмеза лише на три місяці. У Сумах, на півночі України, він разом із дружиною Іриною (42) придбав квартиру. Щоб виплатити іпотеку, на початку 2022 року він поїхав до Чехії, щоб працювати на підприємстві-постачальнику автокомпонентів. Але потім почалася війна. Олексій привіз за собою дружину та доньку Юлію (сьогодні їй 19 років). 20 довгих місяців вони втрьох жили в тимчасовому притулку. Потім їм вдалося орендувати квартиру. Сьогодні обоє батьків працюють і з радістю беруть участь у заходах та святах, організованих Valmez4Shelter. Юлія вже на перших курсах чеської мови, організованих нашим клубом, виділилася своєю особливою старанністю. Рік тому вона розпочала навчання на кондитера. Минулого літа нам довелося терміново звернутися до неї: у футбольному таборі була група українських дітей, які майже не розуміли вказівок керівництва. Юлія запропонувала свої послуги перекладачки. А нещодавно Valmez4Shelter знову зміг залучити її до роботи: за невелику винагороду вона супроводжує людей похилого віку на прийом до лікарів-спеціалістів у сусідніх містах. Таким чином вона полегшує навантаження на наш штатний персонал, який і без того дуже завантажений.

Світлана К. дбайливо піклується про свою онуку Мирославу у Вальмезі.

Допомога у разі втрати страхового покриття

У 2022 році населення Мирнограда становило майже 50 000 осіб. Сьогодні фронт проходить через це містечко. Разом із Покровськом, що розташований за п'ять кілометрів, Мирноград протягом місяців був у нас у заголовках новин. Медсестра Світлана К., яка спеціалізується на гінекології та мешкала на околиці Мирнограда, сьогодні разом зі своєю онукою Мирославою перебуває вдома у Вальмезі. У 2025 році Valmez4Shelter покрив половину вартості окулярів Мирослави та дав їй можливість відвідувати щотижневі заняття з танців. Коли мова заходить про її дочку та матір Мирослави, Світлана стає мовчазною і стримує сльози.

Світлана отримує мізерну пенсію з України, а також соціальну допомогу від чеської держави. Цього вистачає, щоб вижити, але не на непередбачені витрати: оскільки вона не знала, що дітей від 7 років потрібно реєструвати в системі медичного страхування, їй надіслали рахунок на доплату до фонду медичного страхування на суму 1200 франків. Valmez4Shelter допоміг їй сплатити дві частини суми. Крім того, вона щаслива, що може брати участь у екскурсіях, наприклад, у відвідуванні зоопарку в сусідньому Зліні та у недільних затишних зустрічах з іншими українськими пенсіонерами.

Наша координаторка Галина заслуговує на велику похвалу: «Коли прибувають нові біженці, вони часто перебувають у пригніченому та невпевненому стані. Галина знає, як зареєструватися та де найвигідніше робити покупки».

Знайшли одне одного в чужині: Дмитро В. та Світлана П.

Друге кохання в новій батьківщині

Відразу після початку війни Дмитро В. (73) разом із дружиною втік із Павлограда, невеликого містечка у східній Дніпропетровській області, до Вальмеза. Однак вона вже тоді була хвора і померла наступного року. Оскільки вона хотіла бути похованою на українській землі, він перевіз її тіло на батьківщину. Але, як це часто буває, на похоронах він зустрів свою колишню однокласницю Світлану П. (73). «Ми обоє були без партнерів, тож я запропонував їй поїхати зі мною назад до Вальмеза», – розповідає він. Світлана, щоправда,

у Павлограді – мати, якій понад 90 років, дочка та онука, які, однак, хочуть залишитися в Україні.

У Вальмезі Дмитро живе зі своїм сином, який має обмежену здатність ходити, у маленькій квартирі, а Світлана мешкає разом з іншою пенсіонеркою в одній кімнаті у притулку «Діамант». Вони обидві відвідують курс чеської мови, який співробітниця Valmez4Shelter Анна проводить щотижня для групи літніх людей. Також вони, коли це можливо, відвідують разом критий басейн. А якщо їх запрошують на екскурсію, вони відразу ж зголошуються.

Обоє дуже задоволені своїм життям у Вальмезі, і досі дивуються з повсякденного життя: «Автомобілі зупиняються на пішохідному переході», – каже Світлана. Проте обоє хочуть повернутися додому після війни, підкреслює Дмитро: «Дім залишається домом».

Нам потрібна ваша підтримка і в 2026 році

Вісім співробітників Valmez4Shelter опікуються новоприбулими, організовують психосоціальну допомогу, керують двома дитячими садками та надають біженцям, які перебувають у скрутному становищі, допомогу на початковому етапі. Все це можливо лише завдяки жертвам наших благодійників – щиро дякуємо!

Наша співробітниця Лілія, отримавши постійну роботу в дитячому садку «Масарик», допомагає літнім біженцям подавати онлайн-заяви на отримання української пенсії.

Після прибуття до Вальмеца біженців реєструють у відповідних органах. Однак необхідна додаткова реєстрація, а саме онлайн. Особливо літні люди часто не справляються з цим і раді, що команда Valmez4Shelter допомагає їм у цьому:

- До кінця 2025 року пенсіонери повинні були зареєструватися в українському пенсійному фонді.
- Усі українські біженці в Чехії повинні були перереєструватися до кінця березня 2026 року.
- Щомісяця необхідно реєструватися для отримання соціальної допомоги від чеської держави.
- Підлітки повинні подати заявку на місце в середній школі через Інтернет.

Притулок «Valmez 4»

Контакти

Sperstrasse 104 b
4057
Базель,
Швейцарія

valmez4shelter.chinfo@valmez4shelter.ch 8

Інформаційний бюлетень

Ми з радістю триматимемо вас у курсі подій. Кожні два місяці ми надсилаємо електронний інформаційний бюлетень.

Реєстрація за адресою:
info@valmez4shelter.ch

Пожертви

Поштовий рахунок асоціації Valmez4Shelter IBAN: CH06 0900 0000 1602 1008 8 BIC: ROFICHBEXXX, Postfinance Берн Valmez4Shelter визнано благодійною організацією. У більшості кантонів пожертви можна віднести до податкових вирахувань

Пожертви через Twint:

Valmez4Shelter: команда та правління

Марек та Яна Іргл (координація): Вони добре знають різні органи влади на міському та районному рівнях, допомагають у переговорах та вирішують суперечки.

Галина Кубальська (координація): розробляє та координує заходи, допомагає новоприбулим з реєстрацією та адміністративними питаннями.

Анна Гавриленко (психологиня): Надає підтримку дітям, підліткам та дорослим у разі психологічних проблем та розробляє дозвілєві програми для молоді. **Катерина Осокіна** (вихователька дитячого садка): Керівниця дитячого садка «Масарик».

Лілія Косова (вихователька дитячого садка): співробітниця дитячого садка «Масарик» та асистентка керівника проекту. **Анастасія Хресько** (вихователька дитячого садка): керівниця дитячого садка «Домечек».

Наталія Прохорова (вихователька дитячого садка): співробітниця дитячого садка «Домечек».

Віктор Вертелецький (підтримка, догляд та логістика): Керує дозвіллям, ремонтує велосипеди, зустрічає новоприбулих та доставляє товари.

Ольга Козачук (кухарка): Готує обід у обох дитячих садках.

У Швейцарії роботу координує **правління**, що працює на волонтерських засадах: Пітер Полдерварт (Базель, президент), Домінік Бруннер (Меннедорф), Сузанна Кресс (Базель), Шарлотта Нагер (Цюрих), Томас Швагер (Санкт-Галлен). Катаріна Трунінгер та Еріх Рудін (обидва з Базеля) складають **ревізійну комісію**.